

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyně JUDr. Janou Daňkovou v právní věci **žalobce J.P.**, zastoupeného *Mgr. Martinem Vovsíkem, advokátem, se sídlem v Plzni, Malé ul. 6*, proti **žalovanému Krajskému úřadu Plzeňského kraje**, se sídlem v Plzni, Škroupově 18, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. ledna 2009, č.j. DSH/14433/08,

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á .
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Dne 15.4.2008 byl doručen Magistrátu města Plzně (dále jen „magistrát“) spisový materiál Policie České republiky, městského ředitelství, odboru dopravního inspektorátu, s oznámením přestupku žalobce s přílohami.

Oznámením ze dne 9.6.2008 magistrát J.P., (dále jen „žalobci“) sdělil, že proti němu zahajuje přestupkové řízení ve věci jeho jednání ze dne 29.2.2008 okolo 07:45 hod, kdy jel jako řidič nákladního motorového vozidla tov. zn. Nissan Patrol GR, registrační značky (dále také jen „rz“) X, v Plzni, po vozovce místní pozemní komunikace ulice Úslavské, ve směru jízdy od ulice Habrmanova k ulici Tábořské. V prostoru u budovy haly Lokomotivy měl s vozidlem zastavit a následně měl začít couvat. Při tomto couvání měl žalobce ohrozit řidiče nákladního motorového vozidla tovární značky Opel Vivaro, rz X, M.C., (dále také jen „druhý řidič“), který jel po stejné komunikaci, stejným směrem a zastavil za žalobcem

řízeným vozidlem. Žalobcovo jednání mělo být příčinou dopravní nehody, kdy došlo ke střetu zadní části jím řízeného vozidla s přední částí vozidla druhého řidiče. Při této dopravní nehodě měla vzniknout hmotná škoda na některém ze zúčastněných vozidel nebo jiných věcech nižší než 50 000 Kč. Při šetření dopravní nehody bylo dále zjištěno, že měl žalobce za jízdy držet v ruce telefonní přístroj. Žalobci sdělil obvinění pro naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 22 odst. 1 písm. l) přestupkového zákona v souvislosti s porušením § 24 odst. 2 zákona o silničním provozu a přestupku podle § 22 odst. 1 písm. f) bodu 1 přestupkového zákona, pro porušení ustanovení § 7 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu. Zároveň předvolal žalobce k ústnímu jednání na den 30.6.2008 a uvědomil jej o tom, že při jednání provede výslech druhého řidiče jako svědka.

Jednání, při kterém se žalobce seznámil s obsahem spisové dokumentace od policie a při kterém mu byl přehrán videozáznam průběhu dopravní nehody, proběhlo za účasti právního zástupce žalobce, jehož plná moc byla v den jednání založena do spisu. Žalobce odkázal na své vyjádření k věci před policejním orgánem, stejně jako slyšený svědek - druhý řidič; ten zodpověděl dotazy položené výlučně správním orgánem (s výjimkou dvou dotazů se týkaly způsobené škody a telefonování žalobce při jízdě). Po výslechu svědka se vyjádřil k věci zástupce žalobce. Zpochybnil svědeckou výpověď stran žalobcova telefonování a záznam z kamery označil jako procesně nepoužitelný důkaz (nejde o policejní kameru, žalobce nedal souhlas k pořizování záznamu své osoby a vozidla, správní orgán by měl opatřit od provozovatele kamery vyjádření, zda byl provoz povolen, a doklad o tom).

Při dalším ústním jednání dne 11.9.2008 byl zástupce nepřítomného žalobce seznámen s obsahem úředního záznamu ze dne 20.8.2008. Dle něj magistrát šetřením zjistil, že kamerový systém byl umístěn na budovu haly Lokomotivy z důvodu ostrahy objektu. Objekt je v majetku města Plzně, hala je spravovaná odborem správy infrastruktury Magistrátu města Plzně. Podle vyjádření Ing. Krupičkové, pracovnice tohoto odboru, k instalaci a provozu kamer sloužících k ochraně objektu není k dispozici žádné povolení, ani rozhodnutí. Zástupce žalobce setrval na stanovisku, že kamerový záznam není procesně použitelný důkaz a že z něj nevyplyvá průběh nehodového děje, jak jej líčí druhý řidič (není vidět střet vozidel a nelze potvrdit ani vyvrátit údajné telefonování). Nenavrhoval doplnění dokazování, avšak navrhl zastavení řízení, protože žalobci nebyla vina prokázána.

Rozhodnutím magistrátu ze dne 10.10.2008, č.j. VNITŘ/D/5352/08 (dále jen „rozhodnutí magistrátu“), byl žalobce uznán vinným z porušení § 24 odst. 2 zák. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), a z naplnění skutkové podstaty přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích dle § 22 odst. 1 písm. l) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“), neboť dne 29.2.2008 okolo 7:45 hod. jel jako řidič nákladního motorového vozidla tovární značky Nissan Patrol GR rz.: X v Plzni po vozovce místní pozemní komunikace ulice Úslavské ve směru jízdy od ulice Habrmanova k ulici Tábořské. V prostoru u budovy haly Lokomotivy s vozidlem zastavil a následně s vozidlem začal couvat. Při tomto manévru ohrozil řidiče nákladního motorového vozidla tovární značky Opel Vivaro rz.: X druhého řidiče, který jel po stejné komunikaci stejným směrem, se svým vozidlem zastavil za vozidlem žalobce. Jednání žalobce bylo příčinou

dopravní nehody, kdy došlo ke střetu zadní části vozidla řízeného žalobcem s přední částí vozidla druhého řidiče. Při dopravní nehodě došlo k hmotné škodě nižší než 50.000 Kč na některém ze zúčastněných vozidel. Žalobci byla uložena pokuta ve výši 2.000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení v částce 1.000 Kč. Rozhodnutí magistrátu magistrát podrobně odůvodnil. Výrok o vině opřel především o zjištění z vyjádření druhého řidiče jako svědka potvrzená zjištěními z kamerového záznamu. Magistrát tedy dovodil, že ke střetu vozidel došlo v průběhu couvání vozidla žalobce. Za prokázané naopak nepovažoval porušení § 7 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu a naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 22 odst. 1 písm. f) v bodu 1 přestupkového zákona.

V podaném odvolání žalobce především namítal, že magistrát svůj závěr založil toliko na záznamu kamerového systému. Tento záznam však nesprávně použil, neboť je procesně nepoužitelný (v rozporu s právem na ochranu osobnosti), jednak záznam nesprávně vyhodnotil (v případě použitelnosti není ze záznamu zjistitelné, co se dělo s vozidlem Opel poté, co začal Nissan couvat; mohlo stát ale také popojet dopředu. Pohyb obou vozidel měl nechat posoudit znalcem).

Krajský úřad Plzeňského kraje (dále jen „žalovaný“) rozhodnutím ze dne 27.1.2009, č.j. DSH/14433/08 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“) odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí magistrátu potvrdil, protože neshledal důvody pro zrušení prvoinstančního řízení a zastavení řízení vůči žalobci. Popsal zjištění z kamerového záznamu a dospěl k závěru, že obsah kamerového záznamu potvrzuje svědeckou výpověď druhého řidiče, nikoli žalobce. Kamerový záznam bylo možné v rámci procesu použít, neboť to umožňuje ust. § 50 odst. 1 správního řádu a osobnostní práva či soukromí žalobce nebyly záznamem v žádném případě porušeny. Ze záznamu ani při zvětšení není možná identifikace řidičů nebo tabulek registračních značek vozidel. Zjištění byla až výsledkem šetření dopravní nehody ze strany Policie ČR. Jde o záznam z místa veřejně přístupného. Stejně tak, jak byl záznam proveden na kameru, mohla jednání přímo vnímat i jiná osoba, tedy svědek události.

Žalobce se žalobou ze dne 18.2.2009 domáhal zrušení napadeného rozhodnutí, vrácení věci žalovanému a přiznání práva na náhradu nákladů řízení, protože považuje rozhodnutí za nezákonné.

Žalobu zdůvodnil tím, že se od počátku řízení, ale i bezprostředně po dopravní nehodě, bránil tím, že do druhého vozidla nenacouval, ale že to bylo naopak. Opačný závěr správních orgánů je založen toliko na záznamu kamerového systému sportovní haly Lokomotivy. Na základě ostatních důkazů jednoznačný závěr o vině či nevině žalobce učinit nelze. Podle žalobce je kamerový záznam procesně nepoužitelný důkaz. Navíc pak podle jeho mínění ani z tohoto záznamu nevyplývá, že by on do druhého vozidla narazil.

V rámci řízení bylo zjištěno, že kamerový systém je soukromý, nejde tedy o systém městské nebo státní policie. Jeho provozování nebylo povoleno žádným správním rozhodnutím nebo jiným správním či obdobným právním aktem. Použití kamerového záznamu je v rozporu s právem na ochranu osobnosti žalobce. V té souvislosti odkázal na čl. 7 odst. 1 a čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „*Listina*“) a na ustanovení § 11 a § 12 občanského zákoníku. Podle posledně zmiňovaných ustanovení mohou být totiž

obrazové snímky a obrazové záznamy, týkající se fyzické osoby, pořízeny nebo použity jen s jejím svolením. Svolení není třeba pouze k účelům úředním na základě zákona či pro zpravodajství. V této věci byly záznamy použity bez souhlasu žalobce a žalobce nedal souhlas ani k jejich dalšímu použití.

Pokud se odhlédne od procesně nepoužitelného záznamu kamery, pak na základě ostatních důkazů nelze vinu potvrdit ani vyvrátit. Pokud magistrát odkazuje na protokol o dopravní nehodě a další listiny vyhotovené policií, pak ty odpovídají střetu vozidel popsanému ve výpovědi druhého řidiče i žalobce. I v případě, že by byl kamerový záznam procesně použitelný, je jeho vyhodnocení nesprávné. Nesprávný je závěr, že je ze záznamu zjistitelné, že od zastavení obou vozidel, následného couvání a popojetí vozidla Nissan vpřed, nedošlo k žádnému pohybu vozidla Opel vpřed a že tudíž došlo ke střetu v průběhu couvání vozidla žalobce a že zavinění nehody žalobcem nasvědčuje chování obou řidičů po dopravní nehodě. Pokud správní orgány měly v úmyslu dovozovat z kamerového záznamu tak zásadní závěry, pak měly nechat pohyb obou vozidel posoudit znalcem, pakliže se jedná o závěry odborné a (ne)pohyb není ze záznamu jednoznačně zřetelný.

Žalovaný v písemném stanovisku ze dne 11.5.2009 navrhl zamítnutí žaloby, neboť považoval námitky žalobce za nedůvodné. Konstatoval, že žalobní body se v základních rysech shodují s námitkami uvedenými v odvolání a důkladné zhodnocení všech získaných důkazů a správních úvah obsahuje závěr odůvodnění napadeného rozhodnutí, na nějž v plném rozsahu odkázal. K procesní použitelnosti záznamu z kamerového systému Lokomotivy jako důkazu se též vyjádřil v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalovaný má za to, že posouzení pohybu vozidla Nissan ze záznamu kamerového systému je zřetelný (pohyb linie střechy vozidla) a nebylo třeba zodpovězení děje ze strany soudního znalce. Takový úkon by byl nadbytečný.

Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 31. 3. 2010, č. j. 17 Ca 4/2009 - 33, žalobu zamítl. Námitku stran procesní nepoužitelnosti kamerového záznamu odmítl. S odvoláním na demonstrativní výčet důkazních prostředků ve správním řádu hodnotil tento záznam jako legálně získaný důkaz, který správní orgán mohl použít. Kamerové záběry zobrazovaly místo veřejně přístupné, přičemž z tohoto záznamu nebylo zjištěno (a to ani při zvětšení, které provedl žalovaný), že by tímto způsobem bylo možné identifikovat osoby řidičů nebo tabulky registračních značek vozidel. Totožnost řidičů byla zjištěna až Policií ČR. Krajský soud se proto ztotožnil se závěry správních orgánů, že použitím kamerového záznamu jako důkazu nebyla zasažena osobnostní práva žalobce ani jeho soukromí. Rovněž námitku nedostatečného zjištění skutkového stavu věci shledal nedůvodnou. Zopakoval, jak správní orgány danou věc hodnotily, a že tak dospěly k závěru, že od zastavení obou vozidel, couvání a popojetí vozidla Nissan vpřed nedošlo k žádnému pohybu vozidla Opel vpřed, z čehož dovodily, že ke střetu vozidel muselo dojít v průběhu couvání vozidla Nissan, tj. vozidla žalobce. O popsaném průběhu události svědčí dle správních orgánů i chování řidičů po nehodě. Obsah kamerového záznamu dle jejich názoru potvrzuje svědeckou výpověď druhého řidiče, nikoliv žalobcovu. Krajský soud k tomu ze správního spisu ověřil, že správní orgány měly dostatek podkladů pro určení nehodového děje na základě záznamu kamery a jejich závěry ohledně příčiny vzniku dopravní nehody a jejího zavinění mají dostatečnou oporu v provedeném dokazování a v odůvodnění správních rozhodnutí.

Na základě kasační stížnosti žalobce Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 8.11.2011, č.j. 2 As 45/2010-68, rozsudek zdejšího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Učinil tak proto, že jej shledal nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů jednak v části týkající se vypořádání námítky neúplného zjištění skutkového stavu správními orgány, jednak v části, v níž se soud vypořádával s otázkou použitelnosti kamerového záznamu.

Zdejší soud ve věci nařídil ústní jednání. Žalobce i žalovaný setrvali na svých původních procesních návrzích a argumentaci, o které je opírali. Žalobce s odvoláním na rozsudek Nejvyššího správního soudu navíc namítl nepřezkoumatelnost obou správních rozhodnutí, protože (stejně jako krajský soud v původním rozsudku) se nevypořádaly se všemi otázkami a aspekty, které musí být při rozhodování o použitelnosti či nepoužitelnosti kamerové nahrávky posouzeny. Vycházeje z právních názorů Nejvyššího správního soudu ve zrušovacím rozsudku zaujal podrobné stanovisko stran použitelnosti kamerového záznamu jako důkazu, které ve svém výsledku v porovnání s předchozím nedoznalo změny. Žalovaný na žalobcovo doplnění reagoval odkazem na str. 4 napadeného rozhodnutí, kde se dle jeho názoru použitelnost kamerového záznamu dostatečně zabýval. Při ústním jednání dále soud provedl důkaz kamerovým záznamem. Ze záznamu zjistil shodné skutečnosti, jako uvedl žalovaný v napadeném rozhodnutí (str. 4, první odstavec shora). Navíc soud dodává, že bezprostředně po zastavení vozidla Nissan byla obě následně střetnuvší se vozidla v zákrytu a rovnoběžně s krajem pozemní komunikace Úslavské ul. Linie střechy vozidla Opel převyšovala jinak rovnoběžnou linii střechy vozidla Nissan. V okamžiku zahájení couvání již prokazatelně žalobce začal stáčet kola tak, aby mohl pokračovat v původním směru jízdy a předjet v jeho jízdním pruhu stojící a výstražnými světly blikající vozidlo (které po střetu vozidel v průběhu komunikace žalobce s druhým řidičem odjelo).

V souladu s § 75 odst. 1,2 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

Podle § 110 odst. 3 s.ř.s. zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.

Soud se nejdříve musel vypořádat s žalobcovou námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Ta sice byla uplatněna až při jednání dne 23.1.2012, tedy dlouho po uplynutí dvouměsíční lhůty pro podání žaloby (§ 72 odst. 1, § 71 odst. 2 s.ř.s.). Protože však nepřezkoumatelnost pro nesrozumitelnost či nedostatek důvodů je vadou natolik závažnou, že se jí soud musí zabývat i tehdy, pokud by ji žalobce v žalobě nenamítal, tedy z úřední povinnosti (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24.2.2010, č.j. 9 Afs 96/2009-82), bylo nezbytné se k námitce vyslovit bez ohledu na okamžik jejího uplatnění.

Žalobce napadené rozhodnutí považuje za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, protože se žalovaný při rozhodování o použitelnosti či nepoužitelnosti kamerové nahrávky

nezabýval všemi otázkami a aspekty, kterými je povinen na základě zrušovacího rozsudku Nejvyššího správního soudu zabývat se zdejší soud.

Nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů může být dle ustálené judikatury správních soudů takové rozhodnutí, z něhož nelze dovodit úvahy správního orgánu, které jej vedly k učiněným skutkovým a právním závěrům, dále, není-li z odůvodnění rozhodnutí zřejmé, na základě jakých důvodů správní orgán nepovažoval právní argumentaci účastníka za důvodnou, mylnou či vyvrácenou.

Žalobce v odvolání namítal, že správní orgán založil závěr o tom, že dopravní nehodu způsobil žalobce, toliko na kamerovém záznamu, který je důkazem procesně nepoužitelným. Shrnul skutková zjištění získaná v průběhu přestupkového řízení o kamerovém systému (první strana odvolání poslední odstavec zdola) a v následujících čtyřech odstavcích (druhá strana odvolání) předestřel podrobnou argumentaci tvrzené nepoužitelnosti záznamu jako důkazního prostředku z důvodu porušení osobnostních práv žalobce a zásahu do jeho soukromí.

Žalovaný se s uvedenou odvolací výtkou podrobně vypořádal na straně 4 napadeného rozhodnutí (druhý odstavec shora). Vyšel přitom z ust. § 50 odst. 1 zák.č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „*správní řád*“) obsahujícího obecnou právní úpravu podkladů pro vydání rozhodnutí, provedl výklad tohoto ustanovení a zaujal konkrétní a jednoznačný právní názor na použitelnost získaného kamerového záznamu v přestupkovém řízení, který opřel o důvody. Stručně řečeno dovodil, že záznam bylo možné v rámci procesu použít a že jeho použitím nebylo v žádném případě porušeno osobnostní právo či soukromí žalobce, pakliže se jednalo o záznam z místa veřejně přístupného a není z něj ani při zvětšení možná identifikace řidičů nebo tabulek registračních značek.

Z výše uvedeného lze nepochybně dovodit, že nepřezkoumatelností napadené rozhodnutí netrpí. Žalovaný se neopomněl s odvolací výtkou vypořádat, závěr, k němuž dospěl, je řádně a srozumitelně odůvodněn, z odůvodnění zřetelně vyplývá, které otázky považoval za rozhodné. Se závěry žalovaného ostatně žalobce sám v žalobě dostatečně podrobně polemizuje, což by nebylo možné, pokud by se žalovaný s podstatnými otázkami vůbec nevypořádal a napadené rozhodnutí by z tohoto důvodu bylo nepřezkoumatelné. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí nezpůsobuje ani okolnost, že se žalovaný nezabýval všemi otázkami a aspekty prezentovanými ve zrušovacím rozsudku. Nejvyšší správní soud v předmětném rozhodnutí provedl ucelený výklad problematiky použitelnosti kamerového záznamu jako důkazního prostředku. Popsal přitom řadu kroků, které teoreticky mohou přicházet v úvahu při posuzování otázky, zda jde o důkazní prostředek získaný v souladu se zákonem a tudíž pro zjišťování skutkového stavu věci použitelný či naopak. Z podaného výkladu však jednoznačně vyplývá, že počet kroků při hodnocení použitelnosti kamerového záznamu nemusí být vždy stejný, nýbrž závisí na konkrétních okolnostech toho kterého případu. Ostatně z další části odůvodnění tohoto rozsudku bude zřejmé, že ani soud problematizovaný kamerový záznam nepodrobil testu ve všech Nejvyšším správním soudem zmiňovaných krocích, neboť přijatý závěr určitého kroku vylučoval možnost jeho změny krokem dalším. Jeho provedení by tak bylo zcela nadbytečné. Žalovaný pak provedl

posouzení použitelnosti kamerového záznamu v dostatečném rozsahu. Soud tudíž výtku o nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů nepovažuje za opodstatněnou.

Zmíněný dílčí závěr umožnil soudu přistoupit k posouzení důvodnosti žalobních bodů žalobce směřujících do věci samé.

Napadeným rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno prvoinstanční rozhodnutí, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku dle § 22 odst. 1 písm. l) přestupkového zákona porušením § 24 odst. 2 zákona o silničním provozu.

Podle § 22 odst. 1 písm. l) přestupkového zákona v rozhodném znění *(P)řestupku se dopustí ten, kdo v provozu na pozemních komunikacích jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až k), poruší zvláštní právní předpis.*

Zvláštním právním předpisem upravujícím provoz na pozemních komunikacích, je zákon o silničním provozu. Podle jeho § 24 odst. 2 v rozhodném znění *(P)ři couvání řidič nesmí ohrozit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích.*

Spor v dané věci se koncentroval do otázky, zda na základě skutkových zjištění učiněných v přestupkovém řízení je dostatečně odůvodněn závěr o vině žalobce, řečeno jinak, zda neexistují žádné pochybnosti o tom, že žalobce porušil povinnost uloženou v ust. § 24 odst. 2 zákona o silničním provozu a při couvání ohrozil ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích, konkrétně narazil do vozidla druhého řidiče a tím spáchal přestupek podle ustanovení § 22 odst. 1 písm. l) přestupkového zákona.

Za klíčový důkazní prostředek správní orgány obou stupňů považovaly záznam z kamerového systému umístěného na sportovní hale Lokomotivy, provozovaného městem Plzeň, tedy soukromou osobou, bez řádné registrace u Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Žalobce (na rozdíl od žalovaného) považoval kamerový záznam za procesně nepřípustný důkazní prostředek, neboť jeho použití zasahuje do práva žalobce na ochranu osobnosti a jeho provozování nebylo povoleno žádným právním aktem.

Komplexní právní rozbor použitelnosti kamerového záznamu jako důkazního prostředku ve správním řízení podal Nejvyšší správní soud ve zrušovacím rozsudku ze dne 18.11.2011, č.j. 2 As 45/2010-68. Jeho právním názorem je soud vázán a ztotožňuje se s ním.

Nejvyšší správní soud uvedl : „*Stěžovatel v použití kamerového záznamu pořízeného soukromým subjektem bez jeho souhlasu spatřuje kolizi s jeho právy vyplývajícími, v rovině podústavního práva, z § 11 a § 12 občanského zákoníku. Bez bližší argumentace hovoří o zásahu do svého práva na ochranu soukromí a odkazem na úpravu zakotvenou v § 12 odst. 2 a 3 občanského zákoníku evidentně též směřuje k právu na ochranu před neoprávněným pořizováním a používáním záznamů své podoby a projevů osobní povahy. V takovém případě je nutno nejprve posoudit, zda provedením kamerového záznamu vůbec mohlo k atakování těchto práv dojít, a to s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem věci.*

Především tak bude nutno vyhodnotit, zda pořízený záznam vůbec mohl vstoupit do soukromí dané osoby; existuje jistě zásadní rozdíl ve vnímání soukromí například v prostorech obydlí na straně jedné a v prostorech veřejných, označených upozorněním na provádění kamerového monitoringu, na straně druhé. Mezi takto příkladmo hrubě naznačenými referenčními situacemi (lze si, pochopitelně, představit i jiné, extrémnější) se musí ubírat prvotní úvaha příslušného orgánu, jenž kamerový záznam získal (pro tuto úvahou lze zatím ponechat stranou, kdo a za jakých okolností jej pořídil – o tom viz dále). Jistým vodítkem zde může být i rozhodovací činnost Evropského soudu pro lidská práva (dále též „ESLP“) týkající se výkladu čl. 8 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, publikované pod č. 209/1992 Sb. (dále jen „Úmluva“), dle kterého má každý právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence (v rovině ústavního práva jsou tato práva deklarována v čl. 7 odst. 1 Listiny). Zde je ovšem třeba upozornit, že ochrana soukromí poskytovaná vnitrostátním právem (§ 12 občanského zákoníku) je širší, než ochrana poskytovaná Úmluvou; touto optikou je pak třeba přistupovat i k judikatuře ESLP. K otázce pořizování audiovizuálních záznamů veřejných prostranství ve vztahu k ochraně soukromí se ESLP vyslovil v tom smyslu, že běžný provoz bezpečnostních kamer sám o sobě, ať už na ulici nebo ve veřejných prostorech, jako jsou obchodní centra nebo policejní stanice, neaktivuje užití čl. 8 Úmluvy, neboť slouží legitimnímu a předvídatelnému účelu. Pokud je monitorováno veřejné prostranství z bezpečnostních důvodů a tuto scénu sleduje pracovník bezpečnostní služby v televizi s uzavřeným okruhem, pak je takováto situace v podstatě obdobná tomu, kdy při průchodu veřejným prostranstvím může být člověk viděn ostatními lidmi, kteří jsou přítomni [k tomu viz rozhodnutí ve věcech Perry proti Spojenému království (stížnost 63737/00), ze dne 17. 7. 2003 a Peck proti Spojenému království (stížnost 44647/98), ze dne 28. 1. 2003]. Důležitým faktorem pro posouzení toho, zda je určitá skutečnost chráněna čl. 8 Úmluvy, je pak i posouzení, nakolik je daná aktivita zaznamenávaná osoby veřejná, respektive veřejnosti přístupná; obecně platí, že dle ESLP nelze o existenci soukromí na ulicích (jak je tomu i v nyní posuzovaném případě) prakticky hovořit.

Zaznamenání podoby a počínání osoby v konkrétním místě a čase lze posoudit i jako pořízení obrazového záznamu týkajícího se fyzické osoby, které taktéž požívá ochrany před zneužitím, v souladu s výslovnou dikcí § 12 odst. 1 občanského zákoníku. Podmínkou sine qua non však je způsobilost takového záznamu identifikovat zaznamenanou osobu (srov. Například rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 19. 10. 2005, sp. zn. 30 Cdo 936/2005; rozhodnutí Nejvyššího soudu jsou dostupná z www.nsoud.cz). Aby mohlo dojít k neoprávněnému zásahu do tohoto osobnostního práva, musí být takový projev bez svolení dotčené osoby či zákonné licence (podrobněji viz dále) minimálně zaznamenán; z hlediska řešené problematiky s ním pak navíc musí být následně nakládáno. Platí tedy, že předmětné osobnostní právo nemůže být obrazovým záznamem atakováno, nepostačí-li tento záznam k identifikaci osoby; v opačných případech je nutno vycházet z toho, že k zásahu do tohoto práva došlo, neboť takový projev je zaznamenán a je s ním nakládáno pro potřeby dokazování.

Lze tedy vyslovit první dílčí závěr, a sice že není-li, s přihlédnutím ke konkrétním aspektům věci, myslitelné, aby obrazový záznam osoby mohl vůbec zasáhnout do jejího práva

na soukromí či práva na ochranu před neoprávněným pořizováním a používáním obrazových záznamů fyzické osoby, je takový záznam použitelný v rámci dokazování v sankčním řízení, a to bez ohledu na to, zda s takovým postupem vyslovila dotčená osoba souhlas.

Pokud není zásah do předmětných osobnostních práv ve smyslu předchozího odstavce vyloučen, musí jako další krok, který je při posouzení použitelnosti obrazového záznamu nutno učinit, následovat zjištění, kdo jej opatřil. Existuje totiž zcela zásadní rozdíl v tom, zda byl (nejen) obrazový záznam pořízen, byť i nepřímo (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 2. 4. 2008, č. j. 1 As 12/2008 - 67), orgánem veřejné moci, či zda je jeho původcem soukromá osoba. Zjednodušeně řečeno, existoval-li mezi pořizovatelem záznamu a dotčenou osobou (do jejíhož osobnostního práva bylo záznamem zasazeno) vztah vertikální, musí být takový postup zákonem výslovně předpokládán a musí být striktně splněny všechny podmínky zákonem vyžadované; existuje-li mezi těmito subjekty vztah horizontální, nelze takový záznam, i při nesplnění všech s tím spojených zákonných omezení, pro potřeby dokazování a priori vyloučit. Pro nyní posuzovanou věc lze od případů prvně zmiňovaných odhlédnout (sporný kamerový záznam byl pořízen soukromou osobou); v podrobnostech lze pak odkázat na rozsudek zdejšího soudu ze dne 5. 11. 2009, č. j. 1 Afs 60/2009 - 119, kde je problematika (audio)záznamu provedeného pro potřeby dokazování správním orgánem, bez souhlasu a vědomí nahrávané osoby, podrobně rozebrána.

Je-li tedy najisto postaveno, že předkládaný důkazní prostředek byl pořízen ve vztahu horizontálním a může představovat zásah do osobnostní sféry zaznamenané osoby, je nutno zabývat se dále tím, zda byl při pořizování tohoto záznamu dodržen zákon. V rovině obecné postačí jen stručně konstatovat, že obě shora zmiňovaná osobnostní práva jsou garantována § 11 a § 12 občanského zákoníku; dojde-li u nich k neoprávněnému zásahu, lze se proti němu bránit postupem dle § 13 občanského zákoníku. Kromě této obecné, soukromoprávní úpravy je těmto právům poskytována ochrana i předpisy práva veřejného; v případě práva na ochranu soukromí je (se zřetelem k nyní řešené problematice) nutno zmínit zejména zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně osobních údajů“) – viz § 1 tohoto zákona.

V rovině občanskoprávní lze konstatovat, že zásah do shora uvedených osobnostních práv je v souladu se zákonem pouze tehdy, dala-li k tomu dotčená osoba souhlas (dle okolností věci lze připustit i souhlas konkludentní – například při vstupu do prostor zřetelně označených upozorněním na provádění kamerového střežení); u práv uvedených v § 12 odst. 1 občanského zákoníku lze soulad se zákonem dovodit i v případech pokrytých zákonnou, zpravodajskou či jinou licencí, ve smyslu § 12 odst. 2 občanského zákoníku (viz též rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 9. 2004, sp. zn. 30 Cdo 179/2004).“

Nahlíženo optikou názoru NS, zohledňujícího jak čl. 8 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, tak širší ochranu poskytovanou vnitrostátním právem v § 12 zák. č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších novel (dále jen „občanský zákoník“), nemohlo být v souzeném případě osobnostní právo žalobce zasazeno.

Pořízený kamerový záznam předně nemohl v posuzovaném případě zasáhnout do soukromí žalobce ve smyslu čl. 8 odst. 1 Úmluvy. Kamerový systém zaznamenal činnost žalobce (řízení motorového vozidla), kterou provozoval veřejně, na pozemní komunikaci, tedy na místě přístupném nejen dalším účastníkům silničního provozu, nýbrž současně na místě, kde mohl být žalobce objektivně viděn předem neurčitým počtem dalších osob pohybujících se v dané lokalitě na veřejném prostranství (např. chodník, veřejná zeleň, a další prostory přístupné každému bez omezení), případně osob sledujících veřejné prostranství z oken budov v blízkosti situovaných. Záznam byl pořízen kamerovým systémem umístěným na hale Lokomotivy z důvodu ostrahy objektu a obsahem záznamu byla událost na veřejném prostranství. Získaný materiál byl prioritně určen k ochraně majetku provozovatele, tedy pro omezené použití. Lze tedy shrnout, že řízení motorového vozidla jakožto aktivita žalobce nepochybně veřejnosti přístupná a realizace této aktivity na pozemní komunikaci, tedy veřejném prostranství, vylučují, aby jejich zaznamenání bezpečnostní kamerou bylo objektivně způsobilé narušit soukromí žalobce ve smyslu Úmluvy.

Jak konstatoval Nejvyšší správní soud v citované pasáži rozsudku, ochrana poskytovaná českým právním řádem je ve srovnání s Úmluvou širší. Podle § 12 občanského zákoníku *(P)ísemnosti osobní povahy, podobizny, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkající se fyzické osoby nebo jejích projevů osobní povahy směji být pořízeny nebo použity jen s jejím svolením* (odst. 1). *(S)volení není třeba, použijí-li se písemnosti osobní povahy, podobizny, obrazové snímky nebo obrazové a zvukové záznamy k účelům úředním na základě zákona* (odst. 2). *(P)odobizny, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy se mohou bez svolení fyzické osoby pořídit nebo použít přiměřeným způsobem též pro vědecké a umělecké účely a pro tiskové, filmové, rozhlasové a televizní zpravodajství. Ani takové použití však nesmí být v rozporu s oprávněnými zájmy fyzické osoby* (odst. 3).

Ust. § 12 odst. 1 občanského zákoníku poskytuje zvýšený stupeň ochrany části osobnostních statků, které taxativně vyjmenovává, zakotvením základního pravidla pro jejich pořizování a používání, tj. svolení příslušné fyzické osoby. Odst. 2 a 3 téhož ustanovení upravuje výjimky z pravidla (tzv. úřední zákonné licence či zákonné licence), kdy pro jejich pořízení či užití souhlasu fyzické osoby není třeba.

Mezi účastníky řízení je nesporné, že došlo k pořízení obrazového záznamu týkajícího se žalobce a následně k jeho použití jako důkazního prostředku právě v přestupkovém řízení. Shoda mezi účastníky řízení panuje i potud, že žalobce neudělil souhlas ani k pořízení záznamu ani k jeho použití a že nejsou splněny zákonné podmínky stanovené v § 12 odst. 2 či 3 občanského zákoníku pro aplikaci výjimek.

Správní orgány obou stupňů odmítaly tvrzení žalobce o porušení osobnostního práva s argumentací, že ze záznamu, a to ani při jeho zvětšení, není možná identifikace řidičů nebo tabulek registračních značek. Správnost argumentace ověřil zdejší soud provedením důkazu kamerovým záznamem při jednání, včetně zvětšení záznamu. Osoba žalobce z tohoto záznamu není identifikovatelná nejen přímo, ale ani nepřímo, ba ani podle charakteristických rysů, které by umožňovaly zobrazit žalobcův individuální tělesný vzhled nebo jeho identifikovatelnou část (např. obličej). Jak konstatoval Nejvyšší správní soud (vycházej

z judikatury Nejvyššího soudu), osobnostní právo nemůže být obrazovým záznamem atakováno, nepostačí-li tento záznam k identifikaci osoby.

Kamerový záznam je proto použitelný v rámci dokazování v sankčním řízení jako důkazní prostředek bez ohledu na to, že s takovým postupem žalobce nevyslovil souhlas, protože ze shora uvedených důvodů v tomto konkrétním případě nemohl zasáhnout do práva žalobce na soukromí ani do jeho práva na ochranu před neoprávněným pořizováním a používáním obrazových záznamů. Pakliže soud došel k závěru, že je zásah do osobnostních práv žalobce vyloučen, nemusel činit další kroky pro posouzení použitelnosti obrazového záznamu zmiňované ve zrušovacím rozsudku Nejvyššího správního soudu.

Nejvyšší správní soud ve zrušovacím rozsudku dovodil, že je-li kamerové snímání prováděno systematicky a jeho výsledkem je záznam umožňující následně provést identifikaci osoby, jde o zpracování osobních údajů podléhající režimu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o ochraně osobních údajů*“) (§ 3 odst. 4 a contrario, § 4 písm. a) a e) zákona o ochraně osobních údajů), tedy mimo jiné i oznamovací povinnosti vůči Úřadu pro ochranu osobních údajů před realizací záměru osobní údaje zpracovávat (§ 16 téhož zákona). Vycházeje z § 35 odst. 2 zákona o ochraně osobních údajů současně vyslovil, že provozování kamerového systému bez oznámení má kromě sankční odpovědnosti provozovatele (§ 44 odst. 2 písm. i) a § 45 odst. 1 písm. i) zákona) pouze ten následek, že má-li být jím pořízený záznam použit jako důkaz ve správním či soudním řízení, bude nutné provést celkové posouzení, zda docházelo ke zpracovávání osobních údajů v rozporu se zákonem či nikoliv.

V souzeném případě sice byl kamerový záznam pořízen soukromou osobou z kamerového systému, aniž provozovatel splnil oznamovací povinnost u Úřadu pro ochranu osobních údajů. Vzhledem k tomu, že z důvodů shora předestřených nebyl kamerový záznam způsobilý zasáhnout do práva žalobce na soukromí ani do jeho práva na ochranu před neoprávněným pořizováním a používáním obrazových záznamů, nelze dovodit, že došlo ke zpracování osobních údajů v rozporu se zákonem. Nedostatek předchozího oznámení nemůže přivodit nepoužitelnost kamerového záznamu jako důkazního prostředku.

Kamerový záznam z kamerového systému umístěného na hale Lokomotivy je proto použitelný v rámci dokazování v sankčním řízení jako důkazní prostředek bez ohledu na to, že provozovatel nesplnil oznamovací povinnost ve smyslu zákona o ochraně osobních údajů.

Lze tudíž uzavřít, že správní orgány procesně nepochybily, když použily kamerový záznam jako důkazní prostředek k provedení důkazu, neboť mohl přispět ke zjištění stavu věci a nebyl získán a proveden v rozporu s Listinou základních práv a svobod ani příslušnými ustanoveními občanského zákoníku, tedy plně vyhovoval obecným požadavkům stanoveným v § 51 odst. 1 správního řádu.

Za předpokladu přípustnosti použití kamerového záznamu jako důkazu žalobce namítal, že z obsahu záznamu správní orgány dovozují zjištění, která z něj dovodit nelze, nebo alespoň ne bez odborných znalostí.

Soud po provedení důkazu kamerovým záznamem se zcela ztotožňuje s popisem kamerového záznamu a jeho vyhodnocením, jak je provedli magistrát a žalovaný. Z tohoto záznamu je zřejmé, že jako prvé zastavilo vozidlo Nissan, za ním pak bezkolizně zastavilo vozidlo Opel, za nímž zastavilo vozidlo další. Bezprostředně po zastavení vozidla Nissan byla obě následně střetnuty se vozidla v zákrytu a rovnoběžně s krajem pozemní komunikace Úslavské ul. Linie střechy vozidla Opel převyšovala jinak rovnoběžnou linii střechy vozidla Nissan. V okamžiku zahájení couvání vozidla Nissan již prokazatelně žalobce začal stáčet kola tak, aby mohl pokračovat v původním směru jízdy a předjet v jeho jízdním pruhu stojící a výstražnými světly blikající vozidlo. Po manévru couvání následovalo popojetí vozidla Nissan vpřed a jeho zastavení. Bezprostředně po zastavení vystoupil řidič vozidla Opel, který šel k vozidlu Nissan, poté vystoupil řidič i z vozidla Nissan. Soud (shodně se správními orgány obou stupňů) shlednutím záznamu zjistil, že od zastavení obou vozidel, couvání a popojetí vozidla Nissan vpřed nedošlo k žádnému pohybu vozidla Opel vpřed. Ke střetu vozidel muselo tudíž dojít v průběhu couvání vozidla žalobce. Obsah kamerového záznamu koresponduje s popisem nehodového děje tak, jak jej popsali druhý řidič.

Konečně je nutno zodpovědět otázku, zda skutková zjištění dávají dostatečný podklad pro to, aby bez jakýchkoli pochybností bylo postaveno na jisto, že žalobce zavinil předmětnou dopravní nehodu.

Soud je toho názoru, že nehodový děj byl dostatečně prokázán a důkazní prostředky potvrzují verzi popsanou druhým řidičem jako svědkem, nikoliv verzi předestřenou žalobcem. Za nezbytné považuje dodat, že kamerový záznam byl sice důležitým důkazním prostředkem, o nějž správní orgány opřely skutkový stav věci, nikoliv však jediným. Magistrát v rozhodnutí hodnotil protokol o dopravní nehodě a fotodokumentaci a poukazoval na skutková zjištění z nich učiněná, konkrétně na konečné postavení vozidel, místo střetu označené druhým řidičem a poškození jeho vozidla a s jeho hodnocením se v napadeném rozhodnutí žalovaný rovněž ztotožnil. Stejně tak činí i zdejší soud. I tyto další důkazní prostředky potvrzují verzi nehodového děje druhého řidiče a nikoliv žalobce. Není tudíž správné tvrzení žalobce, že závěr o tom, že způsobil dopravní nehodu, je založen toliko na kamerovém záznamu. Souhlasit je naproti tomu možné s tvrzením, že v případě procesní nepoužitelnosti záznamu z kamery by důkazní situace ohledně viny žalobce byla podstatně složitější. Soud jen dodává, žalobcovu verzi vylučuje i fakt, že při souběžném pohybu obou vozidel vpřed by ke střetu zaviněnému druhým řidičem mohlo dojít nepochybně pouze po ujetí delší vzdálenosti. Výjimkou by mohl být případ, kdy by se druhý řidič rozjel značnou rychlostí. Tomu však nenasvědčuje právě kamerový záznam. Rovněž výpověď druhého řidiče stran couvacích světel koresponduje s tvrzením žalobce o pohybu jeho vozidla nejprve vzad a teprve posléze vpřed. Pohyb vozidla vpřed při zaregistrování couvacích světel na vozidle stojícím bezprostředně před druhým řidičem je nelogický. Nelze rovněž přehlédnout, že žalobce uvedl, že než se rozjel, tak se podíval do zpětného zrcátka, a žádné vozidlo neviděl. Kamerový záznam svědčí o opaku a tedy spíše o tom, že žalobce nevěnoval řízení motorového vozidla dostatečnou pozornost.

Shodně s žalovaným je soud rovněž přesvědčen o tom, že v tomto případě by přizvání znalce k posouzení nehodového děje bylo zcela nadbytečným procesním úkonem s ohledem

na stávající důkazní situaci spolu s okolností, že pohyb vozidel na kamerovém záznamu je vnímatelný lidským zrakem bez potřeby odborné znalosti.

Žaloba nebyla důvodná a soud ji v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl (výrok I.).

Náhradu nákladů řízení soud žádnému z účastníků podle § 60 odst. 1 s.ř.s. nepřiznal, protože žalobce ve věci úspěch neměl a žalovaný se práva na náhradu nákladů řízení výslovně vzdal(výrok II.).

P o u č e n í : Protože předchozí rozsudek zdejšího soudu byl zrušen pro nepřezkoumatelnost, lze proti tomuto rozhodnutí podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Plzni dne 23. ledna 2012

JUDr. Jana Daňková,v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Lenka Kovandová